

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

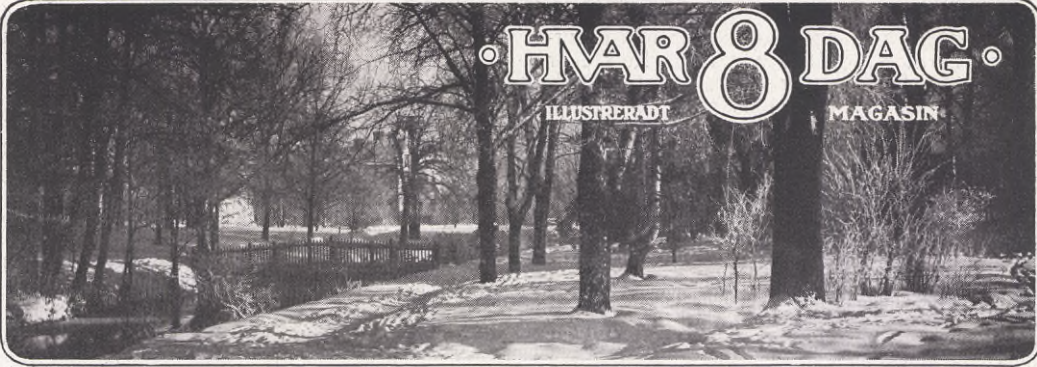
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

PARKEN I SALA. — AMATÖRFOTO. JOEL BERGLUND, TORSÅKER.

20:DE ÅRG.

DEN 6 APRIL 1919

N:o 27

Goodwin, Sthlm.

Udda: Bengt Östberg

Erik Palmstierna

Ätten Palmstierna antages härstamma från en ursprungligen norsk adlig släkt vid namn Kule eller Kula, af hvilken medlemmar omtalas så långt tillbaka i tiden som i slutet af 1300-talet. Häradshöfdingen i Selebo härad Peder Pedersson, son af en Peder Kule, som lefde i början af 1500-talet, hade en son, som blef kyrkoherde i Stigtomta och Nykyrka församlingar i Södermanland, och hans söner kallade sig Schillerus efter gården Skillra i Stigtomta. En ättling af honom, lagmannen Magnus Schiller, adlades eller erhöll förnyelse på gammalt adelskap år 1692 och antog därvid namnet Palmstierna.

Den nuvarande sjöministern, friherre Erik Kule Palmstierna, är ingalunda den förste af sin ätt, som fått plats vid det kungliga rådsbordet. Redan den förste Palmstiernas son, Nils Palmstierna, för öfrigt bekant som deltagare i polska tronföljdskriget 1733—1735 under den berömda marskalkens af Sachsen befäl och senare en af dem, som verksammast bidrog till kanslipresidenten Arvid Horns störtande, var under frihetstiden riksråd, närmare bestämt åren 1746—1761. Han utnämndes år 1747 till friherre. Hans sonson, friherre Carl Otto Palmstierna, den nuvarande sjöministerns farfar, var konung Oscar I:s finansminister 1851—1856. En son till denne, farbroder till friherre Erik Palmstierna, var friherre Nils Axel Hjalmar Palmstierna, som 1888—1892 var krigsminister och afgick sedan hans härordningsförslag fallit efter hr Anderssons i Nöbbelöv (sedermera Skivarp) nästan historiska replik i andra kammaren: "Vi rösta ej på kommando".

Friherre Erik Kule Palmstierna är född den 10 november 1877 i Stockholm och är sålunda omkring 42 år gammal. Hans föräldrar voro den år 1896 äldne förre envoyén i Konstantinopel, överceremonimästaren friherre Carl Fredrik Herman Palmstierna, bekant som sin faders lefnadstecknare, och dennes maka, Hanna von Holst. Han ägnade sig som bekant först åt den sjömilitära banan, blef underlöjtnant 1897, löjtnant 1901 och kapten 1906.

Det var under tjänsteåren i Karlskrona, som friherre Palmstiernas sociala intressen väcktes till lif, närmast på grund af det bildningsbehof, som han förmerkte bland flottans underbefäl och manskap. Han blef så småningom ifrigt verksam för att genom föreläsningkurser o. d. tillgodose dessa behof, och ett stadsfullmäktigemandat i Karlskrona gaf honom tillfälle att äfven utveckla sina kommunalpolitiska intressen. De sociala och politiska rörelser, som karakteriserade tiden kring unionsbrottet, togo alltmera hans intressen i anspråk, och slutligen beslöt han helt och hållet ägna sig åt social, kommunal och politisk verksamhet. Han tog 1906 afsked från aktiv tjänst och flyttade till Stockholm, där han mycket snart gjorde sig bemärkt i vida kretsar för sina omfattande kunskaper, sin brinnande och vidtfamnande verksamhetslust och sina mångskiftande uppslag i det sociala arbetet. Redan samma år han kommit till hufvudstaden blef han sekreterare i Centralförbundet för socialt arbete, och icke långt därefter var han sekreterare vid den första svenska fattigvårdskongressen, i hvars i mångt och mycket banbrytande arbete han tog en liflig del. Följande år tog han initiativ till och organiserade en småbrukarekonferens. Det nu så blomstrande och livaktiga Svenska stadsförbundet är ock i allt väsentligt hans verk. Det var nämligen han, som år 1907 tog initiativ till den första svenska kommunalkongressen, vid hvilken han äfvenledes var sekreterare, och vid denna kongress väckte han förslag om stadsförbundets bildande. Då detta förbund konstituerades 1908, blef friherre Palmstierna naturligt nog dess förste sekreterare och från

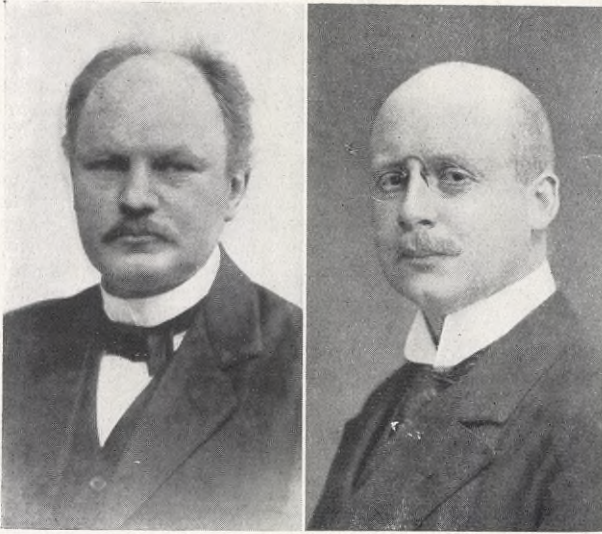
1909 äfven föreståndare för dess kommunala centralbyrå. Dessa befattningar jämte redaktörskapet för förbundets tidskrift bibehöll han ända till 1915.

En så lifaktig och användbar kraft kunde naturligtvis ej länge få ligga obrukad för det kommunala arbetet. År 1908 valdes han till stadsfullmäktig i Stockholm på ett radikalt program. Vid valen till andra kammaren samma år insattes han på Stockholmsbänken såsom radikal kompromisskandidat mellan liberaler och socialdemokrater på de sistnämndas begäran. Han tillhörde likväl ännu det liberala partiets radikala flygel, men 1910 tog han steget fullt ut och anslöt sig till det socialdemokratiska partiet. I samband därmed nedlade han sitt stadsfullmäktigemandat, medan han grundlagsenligt måste kvarstå som riksdagsman till valperiodens slut. Sedermera har han återvalts till andra kammaren som socialdemokratisk kandidat och äfven i stadsfullmäktige, som han dock ånyo lämnade 1917 vid sin utnämning till statsråd.

Inom det socialdemokratiska partiet betraktas friherre Palmstierna i allmänhet såsom stående på partiets högra flygel, detta väl närmast på grund af den relativa försvarsvänlighet han visat och som väl äfven åstadkommit, att han som sjöminister synes vara ganska väl sedd i sjömilitära kretsar, trots sin politiska åskådning. Ser man emellertid på friherre Palmstiernas ekonomiska åskådning, representerar han fortfarande en utprägladt radikal ståndpunkt, äfven inom det socialdemokratiska partiet.

Inom riksdagen har friherre Palmstierna varit ledamot och ordförande i tillfälliga utskott samt ledamot af bevillningsutskottet och vice ordförande i dess andra afdelning. Han var en flitig motionär och en ofta uppträdande talare med stridbart och polemiskt humör. Som riksdagsman har han bl. a. tagit initiativet till utredning rörande koncessionssystem vid vattenfallens utbyggande och angående handelspolitikens omläggande till frihandel, till åtskilliga betydelsefulla ändringar i stadsplanelagen, till rätt för kommunerna att upplägga fonder, till begränsning af kommunernas lånerätt m. m. Det var äfven han, som 1910 och 1911 väckte motioner om utredning rörande inom landet befintliga truster och karteller, hvilket gaf anledning till tillsättandet af den s. k. trust- och kartellkommittén 1912, af hvilken han naturligtvis blef ledamot. Han har äfven tjänstgjort som sakkunnig angående kronovattenfallsförvaltningen 1914. Vidare är att nämna, att friherre Palmstierna 1916 valdes till riksgäldsfullmäktig, hvilken befattning han dock lämnade vid statsrådsutnämningen. Inom socialdemokratiska partiet har han varit ledamot af partistyrelsens verkställande utskott och af riksdagsgruppens förtroenderåd.

Till statsråd och chef för Sjöförsvarsdepartementet utnämndes han som bekant vid den Edénska ministären tillträde till regeringen den 19 oktober 1917. De säregna omständigheter, under hvilka hans ämbetsgärning såsom statsråd infallit, tillåta ej ett betraktande af denna ämbetsgärning ur vanlig synvinkel. Så mycket kan emellertid sägas, att friherre Palmstierna städe bemödat sig om att så vidt möjligt göra den ansträngande tjänstgöring till neutralitetens skyddande, som vår marin under dessa krigets år fått underkasta sig, så litet betungande som ståt i hans förmåga och att han med oafslätlig omtanke sökt förhindra den dyrbara materielens allt för starka förslitande. Bekant är också den verksamma del han tog i afsändandet och organiserandet af den svenska militära expeditionen till Åland, äfven om anmärkningar från skilda håll framställdes mot hans åtgöranden därvidlag ur formell synpunkt. Och om hans hufvudtitel i statsverkspropositionerna på grund af tidsomständigheterna

Efter porträtt.
 TEOL. DR. ALFRED JÖRGENSEN
 ha besökt Stockholm i samband med Svenska Fattigvårdsförbundets kongress därvid de hållit i hög grad uppmärksammade föredrag.
 BYRÅCHEF AAGE SCHLICHTKRULL

— kanske för öfrigt i öfverensstämmelse med hans åskådning — icke upptagit några väsentliga nybyggnadsanslag, så har han dock i dem på många sätt visat sin önskan att bäst möjligt sörja för trefnad och människovärdiga förhållanden för såväl befäl som manskap. Han har för öfrigt under dessa dagar fått erfara, att äfven mycket blygsamma anslagskraf icke alltid hos en del af hans partivänner kunna påräkna det stöd, som man eljes enligt vanliga parlamentariska sedvänjor haft rätt att förvänta.

Friherre Palmstiernas mångskiftande intressen ha äfven tagit sig uttryck i en liflig skriftställareverksamhet. Bland hans utgifna arbeten må nämnas: "De svenska städernas läneväsen", "Vattenkraftens socialisering", "Fred och krig", "Varaktig fred", "Internationell ordningsmakt", "Kommunalpolitik", "Jordreform och georgism", "Dyrtid och trustväsen" o. s. v. Det kan råda delade meningar om de tendenser han i dessa skrifter förfäktar, men det måste erkännas, att de alla vittna om grundliga studier, gedigna kunskaper och genomtänkt åskådning.

Friherre Palmstierna är sedan 1899 i äktenskap förenad med Ebba Margareta Carlheim Gyllensköld, dotter af kommandörkaptenen Alfred Carlheim-Gyllensköld och hans maka, född Ehrenborgh.

Svenska fattigvårdsförbundet har i samband med sin pågående kongress i Stockholm gästats af ett par framstående danska fattigvårdsmän, byråchefen i inrikesdepartementet, Aage Schlichtkrull och teol. doktor Alfred Jörgensen, den senare såsom delegerad för den danska kommittén för nordiskt filantropiskt samarbete och byråchefen Schlichtkrull såsom representant för danska inrikesministeriet. Besöket ingår som ett

led i det skandinaviska samarbete på filantropiens område, som inleddes våren 1913 då trettio representanter för Köpenhamns offentliga och enskilda fattigvård voro inbjudna till Stockholm och under en veckas tid studerade vår hufvudstads skilda sociala institutioner, och som sedermera fullföljts genom ett flertal studiemöten och arbetskonferenser i Köpenhamn 1914, i Malmö 1915 och i Göteborg i juni 1917. Det kommer sannolikt att inom kort fortsättas med ett möte i Kristiania.

Fredagen den 21 mars höllo de danska gästerna hvar sitt synnerligen intressanta föredrag i Stora Börssalen. Byråchefen Schlichtkrull behandlade Aktuelle Spörsmål vedrørende Forsørgelseslovgivningen i Danmark och doktor Jörgensen Stillingen for tiden i det private filantropisk-socialt Arbejde i Danmark.

HARALD FRYKLÖF.

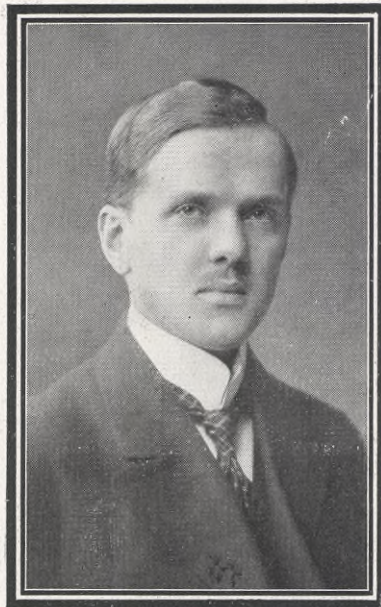
En af vårt lands allra främsta yngre kyrkomusiker, organisten i Stockholms Storkyrka, Harald Fryklöf, har hastigt borttryckts af den spanska farsoten. Född i Uppsala 1882 studerade han vid Stockholms konservatorium, där han 1903 aflade organistexamen. Sina studier i komposition och piano fortsatte han för Johan Lindegren och Richard Andersson, och var en mångårig, högt skattad lära-

rekräft vid den senares stora musikskola i hufvudstaden. 1905—1907 hade han statens tonsättarestipendium och företog resor i Tyskland. Sedan 1908 var han lärare i harmoni vid Musikaliska Akademien, som 1915 kallade honom till sin ledamot, och efter att i tio år ha varit vikarierande organist i Storkyrkan, valdes han sistlidne november till ordinarie innehafvare af denna beattning såsom efterträdare till hofkapellmästare Conrad Nordqvist.

Som komponist hann han icke skapa mycket, men allt som offentliggjorts bär vittne om stor kontrapunktisk lärdom och utsökt musikalisk smak. Förutom en konsertouvertur skref han flera sånger med orkester och med piano, ett antal orgelstycken och pianosaker, bland hvilka märkas en af Musikaliska konstföreningen tryckt "Fuga" och det poetiska, finstämda verket "8 mindre pianostycken" och en sonat, samt vidare åtskilliga körsaker. Det sista verk af honom, som nådde en större publik, var en "Sonata legenda" för violin och piano, som föredrogs vid Musikaliska Akademiens decembersammanträde.

Som kyrkomusiker var Fryklöf rastlöst verksam och arbetade med vidsynthet mot stora mål. Så utgaf han det stora af staten inköpta samlingsverket "Musica sacra" och var medlem af den af regeringen tillsatta koralbokskommittén. Dessutom verkade han som skriftställare i kyrkomusikaliska frågor och ägde som sådan stor auktoritet.

Personligen var Fryklöf en ovarligt vinnande man, hvars varma stillfärdiga väsen vann alla, med hvilka han kom i beröring, och tomrummet efter honom blir länge kännbart icke blott bland Stockholms musiker och musikvänner utan i hela landets kyrkomusikaliskt intresserade kretsar.

Efter porträtt.
 HARALD FRYKLÖF.
 Den nyligen bortgångne kompositören.

Versailles, Ludvig XIV:s ryktbara slott, som under sin glanstid varit föremål för alla europeiska hofs beundran och ofta tagits till förebild vid slottsbyggnader, är redan genom sin arkitektur och inredning ett museum för dekorativ konst. Det var ursprungligen ett jaktslott uppfördt 1624 af Jacques Lemercier på föranstaltande af Ludvig XIII. Byggnaden blef så småningom tillbyggd och omgifven af trädgårdar med terrasser. Arbetena leddes af Mansart och Le Nôtre.

I Versailles har stora våningen, galleriet samt kapellet bibehållit samma utseende som Ludvig XIV gifvit dem. Den del af byggnaden, hvilken Ludvig XV bebodde, är fullständigt bevarad och de mindre rum, som inreddes för Marie-Antoinette och Ludvig XVI:s räkning, hafva förblifvit sådana som de voro vid revolutionens utbrott. Det är endast möblerna, sålda 1794, som fattas i våningarna för att man skall få en fullständig föreställning om praktin vid det franska hofvet.

Grundläggaren till muséet är "borgarkungen" Ludvig Philip, som icke skydde någon möda eller kostnad, då det gällde att hopbrinka konstföremål för att få material till ett nationalgalleri, hvilket öppnades för allmänheten 1837. Å framsidan af slottet finnes följande betecknande inskription anbragt: "*A toutes les gloires de la France*".

Samlingarna omfatta historiska taflor, porträtt i olja och skulptur tillsammans öfver 5,000 nummer.

Bland porträttafdelningarna märkas: Kungliga familjporträtt, vetenskapsmän vid universitetet i Sorbonne, medlemmar af l'Academie Francaise, franska marskalkar och amiraler.

Skulpturafdelningen består af afgjutningar efter de kungliga gravvårdarne i *Saint-Denis*, kyrkor i Paris och provinserna, porträttmedaljonger och byster, hvilken samling alltjämt ökas genom att franska staten låter uppställa gipsbyster af framstående medborgare.

Dessa minnen äro en ovärderlig källa för konst- och personhistorisk forsk-

DROTTNING KRISTINA AF SVERIGE.
Porträtt i olja af Sebastian Bourdon.

ning. Samlingen kompletterar *Musée de sculpture comparée du Trocadero* och *Le Louvre*.
I Versailles finnes ett trettiotal svenska porträtt och genom tillmötesgående af museichefen P. de Nolhac hafva några af de förnämsta fått fotograferas.
Kristian II (f. 1481; kung i Sverige 1520; afsatt 1521 † 1559) porträtt i olja af *J. L. E. Meissonier* efter *Hans Holbein d. y.* Kristian tyrann är prydd med "Gyllene skinnets orden". Ingen af våra kungar har blifvit afbildad af så framstående europeiska konstnärer som den hos oss afskydde unionskungen. Han är nämligen målad af Alb. Dürer år 1521, Luc. Cranach, Quinten Massys, J. G. van Mabuse, B. van Orby och G. Horebouts.

I sammanhang härmed kan nämnas, att i Sverige var under medeltiden konsten att göra sten- och träskulpturer samt freskomålningar högt uppdrifven, men som porträttbilder äro dessa konstverk föga trovärdiga. Det är först under 1500-talets början, som det verkliga porträttmåleriet införes i vårt land. En mästare Hillebrandt omnämnes 1527 och Gustaf Vasa-porträttet i Upsala torde höra till de äldsta inom landet.

Jean Louis Ernest Meissonier (född i Lyon 1815 † 1891) är en af Frankrikes mest berömda målare under senare delen af 1800-talet och hör till dem, som för sina taflor erhållit de oerhördaste pris, 300,000 francs och mera för de minsta bitar. Medlem 1868 af Konstakademien i Stockholm. Bland hans arbeten märkas: Napoleon I på återtåg från Ryssland och Napoleon III i slaget vid Solferino. Meissoniers son, Jean Charles, har följt i sin faders fotspår.

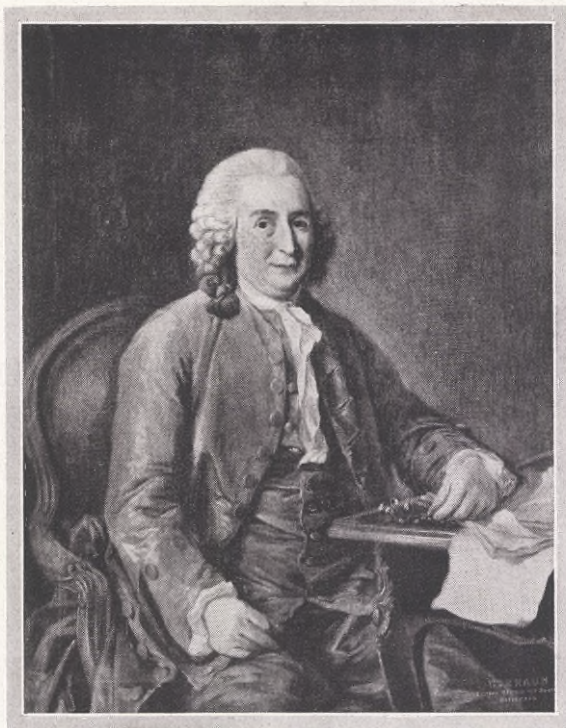
Drottning Kristina, porträtt i olja af *Sebastian Bourdon*. Hon har samma utseende som på det porträtt till häst, äfvenledes af Bourdon, hvilket befinner sig i *Museo National del Prado* i Madrid.

Sebastian Bourdon föddes i Montpellier antagligen 1616. Elev af målaren Barthelemy i Paris kom Bourdon 1634 till Rom och förtjänade först sitt uppe-

KONUNG KRISTIAN II.
Porträtt i olja af J. L. E. Meissonier efter Hans Holbein.

hülle genom att kopiera de gamla mästarna. År 1637 började han som själfständig målare i Paris och 1648 utnämndes han till kunglig målare och blef en af grundarne till därvarande målareakademi. Då borgarkriget utbröt 1652 fruktade Bourdon, som var calvinist, att blifva utsatt för förföljelse och reste till Sverige samt blef drottning Kristinas hofmålare. Efter hennes tronafsägelse återvände han till Paris och fick 1655 rektorsbefattningen i målareakademien. Han sysselsatte sig hufvudsakligen med historiemålning och åtnjöt stort anseende i Frankrike. Mycket produktiv påträffas hans tafior ofta i franska muséer t. ex. själfporträttet i Musée Condé i Chantilly. I Sverige finnas endast några få målningar utförda af honom. Bourdon var gift tvenne gånger och hade 16 barn. Död i Paris 1671.

CARL VON LINNÉ, Porträtt i olja af Alexander Roslin.

bästa arbeten. *Dessa betalas bara i gips eller lera såsom bysten af m:me du Barry vid auktion Decourcelle 1911 med den anmärkningsvärda summan af 193,000 frcs.

Den svenske målaren Alexander Roslin är förträdd i museet med flera utmärkta arbeten såsom porträtten öfver gravören och tecknaren Ch. Nicolaus Cochin, (f. 1715 † 1790); abboten Terray (f. 1715 † 1778), målad 1774 såsom receptionsporträtt vid inträdet i Akademien i Paris; vetenskapsmannen Daubenton och "le Dauphin" (Ludvig XV:s son) samt markis de Marigny klädd i rödt, prydd med Saint-Espritorden breda blå band, sittande framför en skrifbyrå, å hvilken finnes en plan till Louvren.

Francois Boucher., porträtt i olja af Roslin, signeradt 1761. Boucher stöder höger arm, i hvilken han håller ett ritstift mot en stolkarm. Han bär yfvig pudrad peruk, försedd med bandrosett och är klädd i svart dräkt, prydd med utsökta spetsar. Boucher var en framstå-

Drottning Kristina och Cartesius, en egendomlig målning af den franske konstnären Pierre Dumenil (Dumesnil). Drottning Kristina igenkännes lätt, sittande och åhörande en före-

en stolkarm. Han bär yfvig pudrad peruk, försedd med bandrosett och är klädd i svart dräkt, prydd med utsökta spetsar. Boucher var en framstå-

FRANCOIS BOUCHER.
Porträtt i olja af Alexander Roslin.

läsning i geometri af den lärde filosofen Cartesius; vid andra sidan synas Prinsen af Condé och en kardinal framför ett bord, å hvilket befinner sig fysiska instrument. Taflan är hållen i dunkla färger och kan därför svårligen reproduceras.

Af Cartesius finnes i skulpturafdelningen en en gipsbyst utförd af den franske bildhuggaren Pajou (f. 1730 † 1809) och räknas till hans

GREFVINNAN d'EGMONT. Porträtt i olja af Alexander Roslin.

ende målare, som verkade samtidigt med Roslin i Paris. Boucher föddes därstädes 1703 och afled 1770. Versailles och Louvren har en mängd af hans venusbilder och ketterande damer t. ex. M:me de Pompadour, å hvilken dräkten är målad med hjälp af Roslin. Nationalmuseum i Stockholm äger näst Louvremuseet och Wallace Collection i London de förnämsta af Bouchers målningar. Hans teckningar uppgå till öfver 10,000 st. exemplar.

Carl von Linné, porträtt i olja af Roslin, men osigneradt. Linné är klädd i dräkt af siden i violett lilas och håller i handen en linnearanka. Roslin har målat två andra porträtt af blomsterkungen af hvilka ett finnes på Grips-holm och det andra i Vetenskapsakademien. Detta senare är signeradt 1775 och lär Versailles' porträtt dock enligt Linnés eget omdöme vara det bästa. En kopia efter Lorenz Pasch d. y:s porträtt af Linné finnes äfven samt en byst modellerad af Bouillét (och huggen i marmor uti Naturhistoriska Museet i Paris).

Sophie Jeanne Armande-Elisabeth-Septimanie du Plessis-Richelieu, grefvinna d'Egmont-Pignatelli, å Chateau de Dam-pierre, porträtt i olja af Alexander Roslin 1763. Grefvinnan är klädd i en atlasdräkt, garnerad med brokad och rikt prydd med pärlor. Hela omgifningen verkar en elegant dams, knähund, rosor och musikinstrument. Född 1740 giftes hon vid 15-års ålder med generalöjtnanten Casimir greve d'Emongt-Pignatelli, duc de Bisache, grand d'Espagne. Hon var väninna till Gustaf III, som med henne underhöll brevväxling. Ett af Hall 1773 öfver grefvinna d'Egmont måladt miniatyrporträtt finnes i Nationalmuseum. Död samma år och var då endast 33 år gammal.

Drottning Marie-Antoinette af Frankrike (Ludvig XVI:s gemål) porträtt i olja af Alexander Roslin.

DROTTNING MARIA-ANTOINETTE AF FRANKRIKE.
Porträtt i olja af Alexander Roslin.

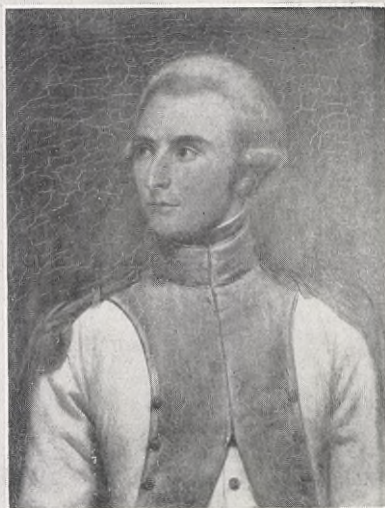

DROTTNING MARIE-ANTOINETTE AF FRANKRIKE PROMENERANDE MED KRONPRINSEN OCH PRINSESSAN I ENGELSKA PARKEN Å LILLA TRIANON. — Porträttgrupp i olja, kopia af Batailles efter det å Nationalmuseum i Stockholm befintliga originalet af Wertmüller.

Marie-Antoinette är iförd klädning af satin och spetsar med panier. På hufvudet bär hon en hatt med hängande plymer. Porträttet, som är ett af de bästa man har af henne, förvaras å lustslottet "Petit Trianon" i Versailles.

Drottning Marie-Antoinette af Frankrike promenerande med kronprinsen och prinsessan i engelska parken å Lilla Trianon, porträttgrupp af Wertmüller, (kopia af Batailles). Originalen till denna målning finnes i Nationalmuseum i Stockholm; sign. A. Wertmüller Suédois å Paris 1785. Det skänktes af Marie-Antoinette till Gustaf III, och ansågs af hennes samtida vara det enda, utom det som m:me Vigée Lebrun målade, hvilket fullt liknar drottningen. Hon har en violett skiftande sidenklädning, prinsessan Elisabeth håller rosor i fånget och Ludvig är prydd med Saint-Espritordens blåa band och kraschan. I bakgrunden rundtemplet i Trianon.

Adolf Ulrik Wertmüller föddes 1751 i Stockholm, där fadern var apotekare. Ulrik blef elev vid konstakademien i Stockholm och kom 1772 till Paris, där hans kusin Roslin handledde honom och stannade i utlandet 25 år. W. invaldes 1783 i konstakademien i Stockholm och året därpå i franska konstakademien. Gustaf III besökte under sin vistelse i Paris Wertmüller och gaf honom i uppdrag att måla Marie-Antoinette. Harom skrifver konstnären följande i ett bref: "Jag har redan varit i Versailles och drottningen har haft godheten gifva mig en och en half timmes seance". Han företog därpå resor i Spanien och Amerika, där han 1794 målade sitt första porträtt af Georg Washington. Mellan åren 1797—1799 var Wertmüller åter hemma i Sverige, men lämnade fäderneslandet 1800 för att återvända till Amerika, där han afled 1812 och ligger begravnen i

LÖJTNANTEN VID 36 LINIEREGT JEAN BAPTISTE JULES BERNADOTTE.
Poträtt i olja af Amiel.

inskriftion läses å den förgyllda ramen: "Jean Baptiste Jules Bernadotte, Lieutenant, 36:e Regiment de Ligne, 1792: Bernadotte Prince de Pontecorvo Maréchal de France 1804". *Louis Felix Amiel* föddes 1802 i Castelnauary och blef elev hos den framstående målaren Gros, hvilken senare äfven målade Karl XIV Johan. Amiel har utfört såväl porträtt som historiemålningar. Han afled 1864 i Joinville-le-Pont.

Marskalk Bernadotte (Karl XIV Johan) porträtt i olja af *François Kinson*. Bernadotte framställes med kommandostaf i handen klädd i guldbroderad blå uniform prydd med hederslegionens breda röda band och kraschan och ordenstjärna. I bakgrunden synas några ryttare och vid sidan en mörsare och fana. Porträttet är målat i vackra klara färger.

François Kinson, belgisk målare, född i Brügge 1770. Han studerade i Paris, där han tillbragte större delen af sitt lif sysselsatt med porträttmåleri och blef 1809 hofmålare hos konung Jérôme Bonaparte i Kassel. Efter Napoleon I:s fall återvände Kinson till Paris och fick anställning hos hertigen af Angoulême. Kinson innehade hederslegionen samt 1808 erhöi han en medalj.

Åf *Karl XIV Johan* finnes ett porträtt måladt 1811 af baron *François Pascal Gérhard*, en berömd fransk målare, kallad "le roi des peintres". Denne har också utfört två porträtt af drottning *Desideria*, målade 1808 och 1815.

Bland öfriga svenska porträtt antecknas följande: *Gustaf Vasa*, klädd som dalkarl, af m:lle *Cornelie-Louise Revest*; *Gustaf I* som äldre af *M. Carbilliet*; *Gustaf II Adolf*, marmorbyst af *Gois d. y.*, utställd å salongen 1801; *Gustaf II Adolf*, 1600-talsmålning, som framställer honom med harnesk; *Gustaf II Adolf*, flamländsk målning, å hvilken han har helfigur hållande i höger hand en pistol, på bordet hatt och kommandos af och nedanför ligger en stor hund. *Gustaf II Adolf* af *de Creuse*. *Karl XII* af okänd, klädd i harnesk och blå rock med inskriftion "Charles XII roy de Suède". *Karl XII* af *David von Krafft*. Konungen är målad i helfigur med bart hufvud, blå dräkt, hatten under vänstra armen, höger hand hvilat på ett bord med violett duk; i bakgrunden ett tält. *Ulrika Eleonora d. y.*, 1700-talsporträtt i helfigur. Hon är klädd i polonaise. I bakgrunden hafvet.

Gustaf III, 1700-talsmålning. *Gustaf IV Adolf* vid 7 års ålder af den framstående svenske porträttmålaren *Lorenz Pasch d. y.* 1785.

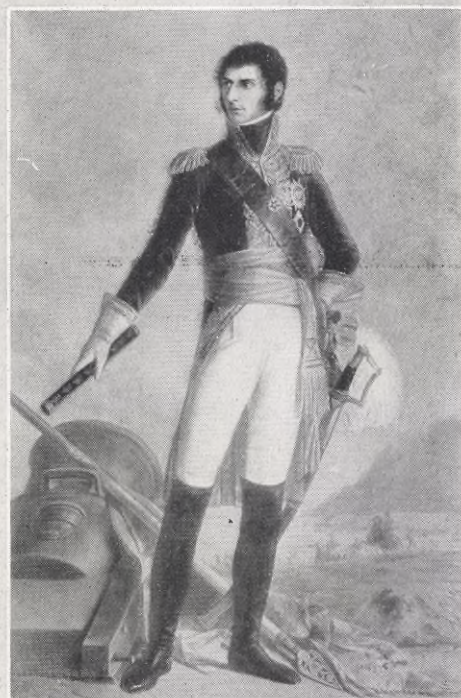
PRINSESSAN MARGARETHAS FÖRLOFNING.

Til porträtt å nästa sida.

En sedan länge bebadad furstlig förbindelse blef söndagen den 23 mars officiell, i det att denna dag med konungens samtycke förlofning eklaterades mellan hertigparets af Västergötland äldsta dotter, prinsessan Margaretha, och prins Axel af Danmark, hvilken samma dags morgon anlände till Stockholm mottagen på stationen af prins Carl och prinsessan Ingeborg samt prinsessan Margaretha. Förlofningen tillkännagafs vid en familjelunch, som af hertigparet af Västergötland under söndagen gafs i deras palats på Djurgården och i hvilken deltog konungen och samtliga i staden varande medlemmar af kungliga familjen.

De nyförlofvade äro nära befyndade med hvarandra, i det att prinsen, andre son till prins Valdemar af Danmark och dennes framlidna gemål prinsessan Marie af Orleans, är kusin till sin fastmöds moder, prinsessan Ingeborg. Medlem af de Slesvig-Holstein-Sonderburg-Glücksburgska och Bourbon Orléanska ätterna räknar prinsen släktskap med flertalet europeiska furstehus. Det kan sålunda nämnas, att han är kusin med konung Christian af Danmark, konung Haakon af Norge och konung Georg af England liksom han äfven räknade kusinskap med tsar Nikolai af Ryssland.

Prins Axel Christian Georg är född den 12 aug 1888. Han genomgick kadettskolan 1904-08 och gjorde sig därunder bemärkt som en synnerligen vaken och begäfvad lärjunge, egenkaprer som i lika hög grad kommit till synes under hans verksamhet som marinofficer. En af den danska flottans skickligaste och dristigaste yngre officerare blef prins Axel sekundlöjtnant 1908, premiärlöjtnant 1909 och slutligen 1918 kapten. Att hans befordran gått för en furstlig officer så relativt långsamt har haft sin grund i hans egen bestämdt uttalade önskan att icke genom

MARSKALK BERNADOTTE.
Poträtt i olja af François Kinson.

PRINSESSAN
MARGARETHAS
FÖRLOFNING
MED
PRINS AXEL
AF DANMARK.

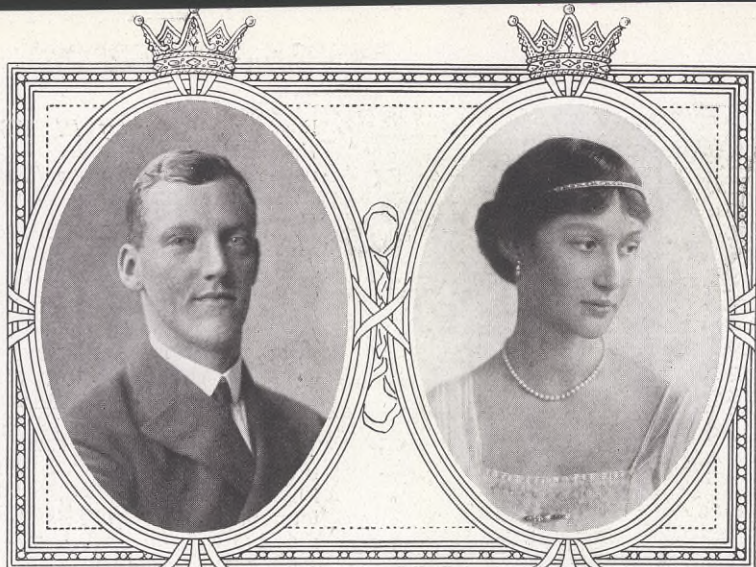

Foto. Ejzell, Kjölnn.

Foto. Jäger, Stann.

H. K. H. PRINS AXEL AF DANMARK. — H. K. H. PRINSESSAN MARGARETHA-SVERIGES PRINSESSA.

Foto. Jäger, Stann.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

DET NYFÖRLOFVADE FURSTEPARET.

för tidigt avancement gå förbi sina kamrater. Han har efter hand fullt ort en sjöofficers alla olika älliganden, har tjänstgjort ombord på pansarfartyg och torpedbåtar, deltagit i sjömätning och flygning, på hvilket sistnämnda område han genom sitt oförfärad mod gjort sig ett känt namn, samt har dessutom varit chef för de nyaste och bästa danska undervattensbåtarna. Åren 1909—1911 deltog han i expeditioner till Medelhafvet, Östasien och Västindien. Äfven senare har prinsen företagit omfattande resor utomlands.

I likhet med sin fader, prins Valdemar, och framför allt sin moder, den på sin tid så utomordentligt folkära prinsessan Marie, åtnjuter prins Axel den största popularitet. Man beundrar i honom den skicklige, af sitt yrke varmt intresserade officeren med de utförda många lysande, om ett oförfärad mod vittnande flygarbragderna liksom man oemot ständligt fängslas af hans manliga, okonstlade och öppna väsende.

Prinsessan Margaretha är född den 25 juni 1899. Ännu sålunda i tonåren är den vänsälla prinsessan i utsträckt grad delaktig af den trofasta, på aktning byggda varma tillgivenhet med hvilken det svenska folket i så rikt mått omfattar sitt kungahus.

Den förbindelse som nu knutits mellan de svenska och danska furstehusen har inom båda länderna hälsats med sympati och glädje. Det är två unga hjärtan, som mötts och förenats af en stark och uppriktig känsla till framtida lycka för dem själva och till hugnad äfven för de så nära besläktade båda nordiska folken, hvilka i den furstliga förbindelsen se en ytterligare borgen för bevarandet och utvecklandet af den förtroendefulla vänskap dem emellan, som leder sin upprinnelse från kungamötet i Malmö 1914.

Foto. Norberg, Sthlm.

Kittöka: Bengt Östergren

1. ETT SÄLLSYNT VILLEBRÅD. Den skicklige 3-mils-löparen A. Alatalo, Haparanda, med ett nyskjutet lodjur. Amatörfoto. M. Bucht, Haparanda.

3. JAPANSKE MINISTEREN, EXC. HIOKI (x) OCH MEDLEMMAR AF JAPANSKA LEGATIONEN PÅ ISJAKTS-SEGLING.

Stockholms isjaktklubb anordnade söndagen den 23 mars på Stora Värtan utanför Djursholm en isjaktsegling under synnerligen nyckfulla väderleksförhållanden. Det såg till en början ut som skulle man på grund af den rådande vindstillan vara nödsakad att inställa seglingen, men plötsligt friskade vinden i, och seglingen ägde rum, nu under rykande storm och snötjocka. Bland deltagarne märktes äfven japanske ministern Hioki tillsammans med hela japanska legationen. De hade kommit tillstådes endast som åskådare, men grepos af intresse för det friska vinternöjet och mottogo beredvilligt en bjudning att segla ombord på en af jakterna. Japanerna syntes lifligt uppskatta den i seglingen inneslutna för dem alldeles nya starka sensationen.

Texter till öfriga bilder å sid. 431.

2 H. SIVERT, I. F. Djursholms-Kamraterna, svensk mästare i Skridskosegling vid den svåra läflingen i snöstorm å Stora Värtan den 23 mars.
4 o. 5. LAWNTENNIS TÄFLINGARNE.
4. Fru S. Fick, svensk mästarinna i damernas single. 5. Fr. v.: herr L. Silfverstolpe och d:r S. Almqvist, mästare i herrarnas double.

MOT FREDEN.

Om några få dagar skola fem månader hafva förflutit sedan den tidpunkt, då vapenstillståndet slöts och mänskligheten förlossades ur världskrigets vända. Det då och sedan otaliga gånger gifna löftet om ett snabbt, på rättvisans grund byggt fredsslut har varit endast ett irrbloss. Ständigt har fredsslutet framställts såsom varande gripbart nära, men alltid åter gäcksamt flytt undan. Fredskongressens till synes febrila verksamhet har icke skänkt världen den efterlängtade freden utan har löpt ut i ändlösa diskussioner, bakom hvilka man anat de segerande makternas inbördes oenighet. Från alla håll hafva varnande röster höjts

Öfverst: ETT PAR AF DE FÖRSTA NYA VÄRTOALETTERNA EFTER PROMENADEN I BOIS DE BOULOGNE.

Nederst: COTTIN (X), CLEMENCEAUS ATTENTATOR INFÖR RÄTTA.

Efter fotos.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, statim—Gbg.

SENASTE BILDER FRÅN FÖRÖDELSENS DAGAR I BERLIN.

mot fredskongressens senlärda arbete liksom mot de imperiäistiska strålvanden, som därunder framträdde, och man har fäst uppmärksamheten på nödvändigheten af att påskynda fredsarbetet för att icke folkens till bristning spända fredsträngtan skall slå öfver i öppen förtviflan, i hvilken den bolschevickiska sädnen skall finna en fruktbar jord-
 män och mogna till en för hela världen föräbringande skörd. Att dessa varningar varit befogade därom har den med så stor svårighet tillbakahållna ständigt åter upp-
 blossande tyska upprorsrörelsen till öfverflöd vittnat. Den senaste veckan har gitt en
 ny varning, skrämmande genom sitt blöxtlika frambrytande och sin ytterligt höftulla
 karaktär — den ungerska regeringens plötsliga tillbakaträdande, proletarietarens ut-
 ropande och landets samtida anslutning till det bolschevickiska Ryssland i ett mot
 ententen riktadt försvars- och anfallsförbund.

Foris å sid. 431.

Öfverst: SKOLBARN SYMPATISERA MED EN REGE-
 RINGSSOLDAT och undersöker den farliga minkastaren.
 Nederst: EN ÖFVERBLICK AF ALEXANDERPLATZ där de
 hetaste striderna stodo och där byggnaderna svårast skadats.
 Efter fotografier.

Efter fotogra
PRINSESSAN MARGARETHAS FÖRLOFNING. PRINS CARL MED FAMILJ, Längst t. h. de unga ny-
förlöfoade, prinsessan Margaretha och prins Axel af Danmark.

Såsom en af de frivilliga i polska officerslegionen har löjtnant Gösta Melin, son till den för sina litterära intressen bekanta fru Anna Gernandt, född Levi-son, och styfson till major Christian G. i Stockholm, utmärkt sig för stor tappret och dekorerats med

infanteriet vid Przemyśl. — Bland sina kamrater vid legionen har han gått under den populära benämningen "Den tappre fänrik Gustaf."

Sedan riksdagen under den gångna veckan beviljat

af k. m:t äskade 700,000 kr. för Ålandsbefästningarnes demolerering hafva nu närmare bestämmelser utfärdats för organiserandet af den svenska truppstyrka, som skall deltaga i det ifrågakvarande arbetet.

Truppen, hvilken på frivillighetens väg skall rekryteras ur Göta lifgarde, Svea ingenjörkår och Kustartilleriet, kommer att stå under befäl af öfverstelöjtnanten vid Älfsborgs regemente H. C. H. Wikner. Tjänstgöringen skall ordnas i perioder af omkring två månaders längd. Arbetet tager sin början den 1 april och beräknas vara slutfört under innevarande år. Under världskriget har Ryssland utfört vidtomfattande fältbefästnings- och hinderanläggningar på Åland, hvarvid de efter hand under kriget vunna lärdomarne utnyttjades i fråga om det tekniska utförandet. Alla dessa anläggningar komma nu att raseras.

Vid anslagsdebatten i Första kammaren den 22 mars gjordes bl. a. anmärkning mot den sekretess, som omgifvit Ålandsfrågan. I stift svar härför på meddelade utrikesministern, att Sverige gjort framställning till de öfriga intresserade makterna om konventionens publicerande, men ännu saknade svar härå.

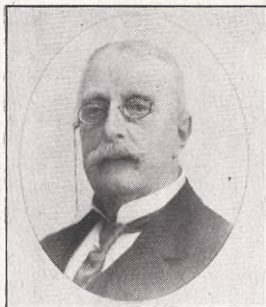

ÖFVERSTELÖJTNANTEN VID ÄLFS-
BORGS REG:TE HUGO WIKNER, befäl-
hafvare öfver den svenska expeditionen till
Åland i och för demoleringsarbetena där-
städes. Efter porträtt.

Efter fotografr
LÖJTNANT GÖSTA MELIN.
Har deltagit i kriget såsom löjtnant i polska
officerslegionen.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

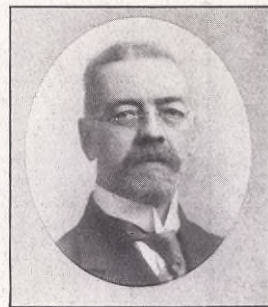
J. M. STUART.
F. d. Riddarhussekreterare. —
Stockholm. — 75 år 2 april.*

C. A. A. LEWENHAUPT.
Grefve. Kabinettskammarh. —
Cläestorp. — 65 år 3 april.*

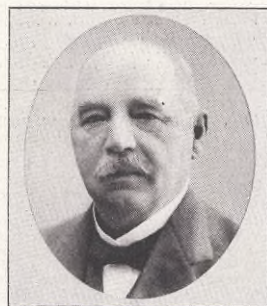
F. M. H. FALKENBERG.
Friherre. Major. — Stock-
holm. — 50 år 26 mars.*

J. A. J. ÖSTERLÖF.
Häradshöfding. — Stockholm.
50 år 19 mars.*

M. LINDER.
Direktör. — Oscarshamn.
65 år 2 april.*

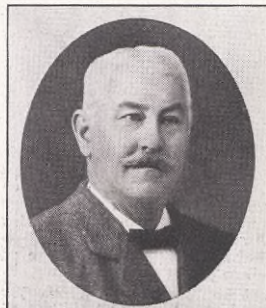
A. ASSARSON.
Disponent f. Skån makadam-
fabr. — Åstorp. 65 år 27 mars.

J. BLAKSTAD.
Brukspatron. — Jössefors.
60 år 31 mars.*

N. HAGLUND.
Fabriksidkare — Malmö.
50 år 26 mars*.

W. F. HJORT.
Godsfrvältare. — Wanås.
60 år 22 mars.*

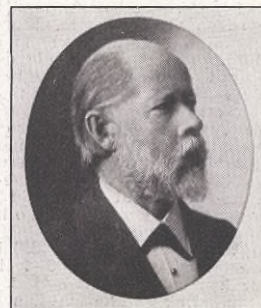
G. BERGSTRÖM.
Skolköksinspektis. — Stock-
holm. — 50 år 24 mars.

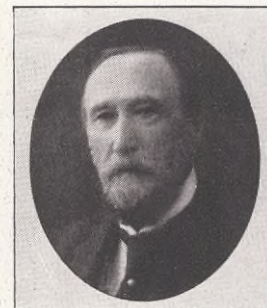
O. F. ALVIN.
Apotekare. — Vadstena.
50 år 13 mars.*

M. F. WITTLÖCK.
Departementsskrifvare.
Stockholm. 50 år 5 april.

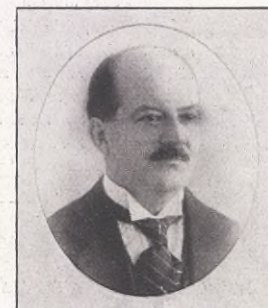
R. W. RINGSTRÖM †.
Apotekare — Filipstad.
F. 29. † 17 mars.*

M. KINDAL †.
Bokhandlare. — Göteborg.
F. 37. † 25 mars.*

C. KEVENTER †.
F. d. Bankdir. — Västervik.
F. 50. † 14 mars.*

F. H. LONEUX †.
Apotekare. — Molkom.
F. 68. † 20 mars.

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

L. F. R. E. SILFVERSVAN †.
F. d. Stationsinsp. — Arvika.
F. 32. † 19 mars.*

C. A. V. FLENSBURG †.
Förste Lijmedikus. — Sthlm.
F. 56. † 24 mars.*

G. S. HOLMBERG †.
Hofrättsråd. — Stockholm.
F. 72. † 21 mars.*

BLIF
MEDARBETARE
I
HVAR 8 DAG

Herrar Fotografers

appmanas att vid insändande af bilder till H. S. D. icke uraktlåta utsättandet af tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier Endast då angifves fotografen.

JOHN STUART. Stud. 63, hofr.-ex. 71, v. hfd 72, tj.-man h. Riksd. statsutsk. 73—13, därafr 90—13 sekr.; sekr. h. Riksd. revisorer 78—13. Ridarhuskanslist 84, Riddarhussekr. 90—10. Sekr. i landstatskom. 74, i Oscar-Josephine Fören. sdn 78. Ordfr. h. Godemän f. tills. af förmynd.-skap f. äldre pers. i Stockholm sdn 11. Jämte M. Rystedt utg. Handbok ö. statsverkets medelsförvalt. 2 del. 05, 08.

CLAES LEWENHAUPT. Ujtn v. Lifreg. hus. 76, ryttm. 92, afsk. 94; kammarh. h. Kronprinsen s. å., ryttmäst. i Lifreg. hus. res. 95—03, kabinettskammarh. 08. Ordfr. i styrelse f. n.-b. Privatbanken o. a.-b. Privatemission. Inneh. Claësstorps fideikom. i Söderm.

FREDRIK FALKENBERG. Ujtn v. Göta lifg. 91, major 15. Mångårig ordfr. i Fören. f. skildp. främjande.

AXEL ÖSTERLÖF. Stud. 87, hofr.-ex. 92, e. o. hofr.-not. s. å., e. o. kanslist i Just. rev. 95, aman. der 98—1900; e. o. not. i Stockh. rådstr. 95, v. not. o. domare der 96—98; e. o. tj.-man i Jernv.-styr. 98—1900; tf. fisk. i Sv. hofr. 99, adj. led. 01, fiskal 03, ass. 04; tf. rev.-sekr. 05, konst. rev.-sekr. 08, ordfr. rev.-sekr. 09, häradsh. i Sollentuna o. Färentuna här. doms. sdn 15. Bftr. i Jordbr.-dep. 09 v. utredn. af bestäm. i anledn. af Landtmät.-stat. omorgan.; i Finansdep. 08 o. 10—13 m. utr. rör. lagstiftn. f. lärlingsväs. ordn.; förordn. 13 t. led. o. sekr. i komm. f. verkställ. af utredn. ang. ordn. af apot.-väs. i riket v. 1920 års utgång. Företagit utländska stipendiator f. stud. af lärlingsväs. o. gäll. lagst. ang. stadsplan m. m.

MAURITZ LINDER. Sedan 80 utg. af Oscarsh. Tidn. o. verkst. dir. i det af honom anl. boktryckeri o. papperstörädl.-fabr. Stadsfullm. sdn 86 v. ordfr. i drätselkamm. 94—08, led. af hand.- o. sjöf.-nmd sdn 05, ordfr. sdn 10. Ordfr. i styr. o. verkst. dir. i spritbol. styr.-led. i sparb., led. af styr. f. Folkbanken o. vid dennes öfvergt. t. bank-a.-b. S. Sverige styr.-led. der o. sdn 09 ordfr. i afd.-styr. Led. af styr. f. N. Smål. stadshyp.-fören. samt Smål. hand.-kamm. Ordfr. i styr. f. a.-b. Nässjö-Tidn. o. Eksjö tryck. a.-b.; ordfr. i styr. f. Ruda—Oscarshammens jernv. a.-b. v. ordfr. i styr. f. Ruda—Ålgh. jernv. a.-b., styr.-led. i Finsjö kraft a.-b.

JÖRGEN BLAKSTAD. Disponent i Billeruds a.-b., Sälboda a.-b. o. Jössefors a.-b. samt en af sin ords mera framstående industrimän.

NILS HAGLUND. Efter ingående tekniska o. praktiska studier i utlandet en af grundarne af pianofabr. firman Löfmark & Haglund i Malmö 98, sdn 03 ensam inneh. Åtjuter såsom factman stort anseende, initiativtag. t. bild. af Sv. pianofabr. fören. o. dess styr. ordfr., styr.-led. i industrifören., handtv.-fören., Skån. handelskammaren, Sv. arbetsgifvarefören. Malmöafd., Skånska mässan.

FERDINAND HJORT. Utex. fr. Alnarps landtbl. inst. 79, insp. 79—98, godsöfvalt. å Wanås fideikom. egendomar i Skåne sdn sistn. år. Ordfr. i komm. st. o. nmd, led. af kyrko- o. skoloråd. Styr.-led. i sparb. o. hufvudman der sdn 1900.

OSKAR ALVIN. Apot.-ex. 02, förest. apot. i Malung o. Näs, arr. apot. i Vadstena. Led. af styr. f. Fågelsta—Vadst.—Odeshögs jernv. a.-b., led. af bygg-nmd.

ROBERT RINGSTRÖM †. Apot.-ex. 56, inköpte sin fars apot. i Filipstad 57 o. var senior bl. vårt lands apotekare. På sin tid v. ordfr. i stadsfullm., ordfr. i drätselkamm., landstingsman, dir. f. spritbol. o. sparb.

MAGNUS KINDAL †. Efter kontorsanställn. v. Motala verkstad anställd 64 i N. J. Gumperts bokhand. i Göteborg hvars inneh., bokförl. F. Beljer, 71 utträdde ur firman som öfvertogs af K. och af honom inneh. till innev. år då sonen konsul Carl K. — sedan 98 delegare — blef ensam ledare. Vid sidan af bokhandeln, som är en af landets största o. mest ansedda, har firman bedrifvit omfattande pappershandl., kont.-boksfabr. samt bok- o. litogr. tryckeri. K. har vid upprepade tillfällen donerat betydande belopp t. olika allmännyttiga ändamål.

CARL KEVENTER †. Efter anställn. å kontor i Västervik tj.-man å Kalmar e. banks afd.-kontor der 79, styr.-led. o. verkst. dir. 86 i samma bank samt v. denna öfvergt. i bank a.-b. S. Sverige i sistn. bank t. 06. På sin tid stadsfullm., led. af kyrko- o. skoloråd, styr. ordfr. i Västerviks barnhem, i a.-b. Stegeholms snickerifabr.; ordfr. o. led. f. stadens musikfören.

EMANUEL (LARS-ROBERT) SILFVERSVAN †. Inneh. sdn 57 fideikom. Ekarbol. å Dalsland. Intr. 65 v. Stat. jernv., stat.-insp. i Arvika 76—06. På sin tid led. af Arvika köpings komm.-fullm.

CARL AXEL FLENSBURG †. Stud. 74, med. lic. 86, med. dir. 94; aman. v. Allm. barnbördsh. i Stockh. 86—87, andre bat.-läk. 87—90, sjukhusläk. v. Allm. garn-sjukh. 88—90, förste bat.-läk. v. Söderm. reg. 90—95, ocent i pediatrik v. Karol. inst. 94—04, bat.-läk. v. Göta lifg. 95—08; reg.-läk. i Fältläk.-kåren 03; reg.-läk. v. Svea lifg. 08—13. Tf. läkare h. Konungen 98, lifmedikus s. å., läkare h. Kon. 99—07, förste lifmedikus 04. Under många år öfverläkare h. liförsäkr. a.-b. Victoria. På sin tid ordfr. i styr. f. Sv. Läkaresällsk. Med. förf. Led. af Krigsvet.-akad.

SELMIL HOLMBERG †. Stud. 91, jur. utr. kand. 97, e. o. hofr.-not. s. å., e. o. not. i Stockh. rådstr. och e. o. kanslist i Just. rev. 01, not. h. komm. f. rev. af strafflagen f. krigsmakten 01—02, tf. fisk. i Sv. hofr. 05, adj. led. der 06, tf. rev.-sekr. 10—13, fiskal i Sv. hofr. 10, hofr.-råd der sdn 12.

Porträtt till Veckans Porträttgalleri böra vara af **möjligast sena datum** för att införas.

Uppgifter till porträtt böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. Särskildt påpekas **allvändigheten af att alla förnamn angifvas, med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understruket.** Förbi-seende härutinnan **utösluter biografi.**

Porträtt och biografi införas efter **begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna.**

SIXTEN WESTERBERG. framstående pianist, Stockholm. Skadad till döds vid åsende af en flygmaskinsuppstigning den 26 mars, därvid maskinen tillföljte ett missöde gick in på åskådarnne. (to. Bergman, Sthlm.)

Onsdagen den 26 mars inträffade på Brunnsvikens is utanför Stockholm en beklaglig olyckshändelse, som kostade den unge framstående pianisten **Sixten Westerberg** livet.

Som bekant har sedan rätt länge på Brunnsviken pågått af Nordiska aviatiikbolaget arrangerade pasagerareflygningar med andre läraren vid bolagets flygskola vid Furusund ingenjör Bengt Scharin, som förare. På onsdagen skulle återigen en sådan uppstigning äga rum i det ingenjör Scharin startade med aviatören Jean Cronvall som passagerare en flygfärd till Furusund. Omedelbart efter starten och innan maskinen ännu hunnit lyfta från isen, råkade emellertid högra hjulets luft-ring springa med påföljd att maskinen gjorde en tvär sväng åt höger och usade rakt i bland de åskådare, som kommit tillstädes för att bevittna uppstigningen. En af dem, musikdirektör Westerberg, fick ett hårdt slag i huvudet af en af maskinens vingar och mäs e medvetenlös föras till ett sjukhus där han senare på dagen afled. Maskinen hejdades strax därefter mot strandmuren och blef betydligt ramponerad.

Sixten Westerberg var född 1888 i Huddinge församling. Åren 1906—1911 studerade han vid Musikaliska akademien pianospel för prof. Lennart Lundberg och har sedermera gifvit ett flertal konserter i huvudstaden, vid hvilka han vunnit erkännande som en af våra allra mest begåfvade pianister. Han var också medlem af det exklusiva Pianistförbundet. Svensk tonkonst har honom gjort en stor förlust.

MOT FREDEN.

Forts. fr. sid. 427.

De vapenstillståndsvillkor ententen i nov. föreskref den nyblifna ungerska republiken voro hårda. Blockaden mot landet skulle upprätthållas och stora landområden besättas af rumäner och tjeckoslovaker. De upprepade hänvändelser om lindring i villkoren, hvilka gjordes af den ungerska republikens president greve Karolyi lämnades utan afseende, nöden inom landet växte, det allmänna missnöjet steg, och bolschevismen, hvilken i kommunistledaren Bela Kun hade en skicklig taleman, började resa hufvudet. Den 4 mars varnade Karolyi i ett tal ententen för följderna af dess mot Ungern förda hårda politik. Som svar härå kom den 22 mars en not, hvori ententen fastsatte en ny, ytterligare framflyttad demarkationslinje emellan Ungern och Rumänien, hvilken linje äfven skulle betraktas som politisk gräns. Det häraf berörda landområdet skulle besättas af ententetrupper.

Bågen hade spännts för hårdt -- greve Karolyi vägrade att taga ansvaret för ett godkännande af de nya skärpta ententekraiven och trädde därför tillbaka tillsammans med riksregeringen samt överlämnade makten till det ungerska folkets proletariat. Kommunistpartiet i förening med det gamla socialistpartiet proklamerade redan samma dag rådsrepubliken i Ungern och bildade en regering med Alexander Corbai som president och Bela Kun som utrikesminister. Omedelbar socialisering af alla företag påbjöds och ständrätt infördes. Innan ännu dagen nått sitt slut trädde den nya regeringen per trådlös telegraf i underhandling med Lenin med resultat att Ungern nu är den ryska sovjetrepublikens allierade och befinner sig i krigstillstånd med ententeländerna.

Dessa händelser, hvilkas räckvidd icke kan överskådas, har haft en mäktig återverkan på stämningen i Tyskland. Känslan af vanmakt och hopplöst beroende af ententens godtycke har vändts i själförtroende, och det göres från alla håll och utan partiståndpunkt gällande, att Tyskland skall vägra att underteckna en fred, som styckar riket och icke låter det som likaberättigad medlem genast inträda i folkens förbund. Riksregeringen har i anslutning härtill förklarat sig redo att i allt efterkomma folkets vilja. Samtidigt med denna nationella rörelse ger sig äfven en stark monarkistisk strömning tillkänna. Vid de söndagen den 23 mars i Berlin anordnade stora demonstrationerna mot "våldsfreden" förekommo äfven hyllningar för kajsar Wilhelm.

Ententepressen återspeglar i sina ledande artiklar den lifliga och utan tvifvel fullt berättigade oro, som den plötsliga omhuvlfningen i Ungern och den vaknande tyska själfkänslan väckt till lif inom ententeländerna. Denna oro kommer äfven till synes i fredskongressens under den gångna veckan forcerade arbete.

I samband med fredsarbetet är äfven att nämna, att den tyska riksregeringen på ententemakternas anmaning den 26 mars afsändt fem finansdelegerade till Versailles i och för förhandling. Enligt tysk uppfattning hafva därmed *fredsunderhandlingarne mellan ententen och Tyskland tagit sin början*.

Under den gångna veckan hafva vidare de till fredskongressen inbjudna representanterna för de neutrala staterna varit i tillfälle att inför en särskildt tillsatt kommitté framlägga sina synpunkter i fråga om förslaget till *nationernas förbund*. Ordföranden i kommittén, lord Robert Cecil, förklarade vid det första sammanträdet, att man vid den slutliga affattningen af förbundsfördraget komme att så långt som möjligt taga hänsyn till de neutrala makternas önskingar.

Till bild å sid. 432.

Eti svårt flygmilssöde inträffade den 23 mars vid en i Sköfde af andre läraren vid flygskolan å Malmslätt löjtnant Rodéhn företagen uppstigning. I afsikt att landa gjorde löjtnant R. från c:a 500 meters höjd en stätlig volt nedåt. Maskinen tog emellertid därvid marken något tidigare än som beräknats, och den därpå föranleda starka farten i förening med markens tuviga beskaffenhet kom maskinen att slungas öfver ända, hvarvin den bröts fullständigt i spillror. Det ville synas, som skulle i och med aeroplanets krossande äfven flygarens öde vara besegladt, men till lika stor förvåning som glädje för de till olycksplatsen framskyndande åskådarna syntes löjtnant Rodéhn fullständigt oskadad arbeta sig fram ur spillror.

Till bild å sid. 425.

Täflingar om årets svenska mästerskap i lawn tennis ha pågått alltsedan den 21 mars och afslutades -- något försenade -- den 26. Täflingarna hade samlat en i jämförelse med föregående år anmärkningsvärdt hög deltagaresiffra, hvilken dock under spelens gång reducerats betydligt på grund af spanska sjukkan. Resultaten blefvo på den grund tämligen föryrta i det några spelare gingo upp i semifinalerna utan föregående spel. Det var fallet med herr Fabian Fredell, som fick rycka in i stället för herr C. Benckert, hvilken sistnämnda annars med största sannolikhet gått upp i finalen i herrarnas single. Samma var också förhållandet i mixed doubles.

I de täflingar, som ostördt fingo fullföljas, uppnåddes dock några fina resultat och flera spännande matcher utspelades. I damernas single återtog sålunda vår allttjämt främsta tennispekterska fru S. Fick, äfven officieellt nu rangplats efter att dock i semifinalen mötts af ett oväntadt starkt motstånd från fröken M. Lindbergs sida. I dubbelspelet för herrar blef det doktor Sune Almkvist och herr L. Silfverstolpe, som besegrade herrar H. Fick och Henrik Müller och hemförde mästerskapstiteln. Utgången hade dock lätteligen blifvit en annan i det L. Silfverstolpe på grund af sjukdom var indisponerad och segeräran tillfaller alltså i än högre grad och nästan uteslutande doktor Almkvist.

I herrarnas single slutligen segrade herr Henrik Müller öfver herr Fabian Fredell.

Vi återgifva en bild af den skicklige 3-milsöparen A. Alatalo från Haparanda, som häromdagen i ett skogsbyn c:a 4 kilometer från Haparanda efter en snabb och uthållig förföljelse på skidor medelst ett välriktadt skott lyckades fälla ett lodjur, som bekant ett mycket sällsynt villebråd.

Stockholms skridskoseglareklubb hade söndagen den 23 mars på Stora Värtan utanför Djursholm utlyst täflingar om svenska mästerskapet i skridskosegling. De deltagande täflingen hvilken skulle ägt rum i Västerås redan föregående söndag men då måste uppskjutas på grund af vindstilla, hade denna gång att kämpa mot full storm och därtill snöstorm, som satte deras såväl uthållighet som skicklighet på hårda prof. Af samtliga femton startande utgingo också åtta man på grund af svårigheterna. Banan var 10 kilometer.

Svenska mästerskapet hemfördes af herr Hans Sivert, I. F. Djursholmskamraterna med en tid af 23,35 min. och andre man blef berr Johan Phragmén, samma I. F. Täflingen kan alltså betecknas som synnerligen lyckosam för djursholmarne.

FOTOGRAFER, YRKES- och AMATÖR-,

inbjudas att sända nytagna, vackra landskapsbilder lämpliga för

Första-sides-vignetten (öfver helsidesporträttet). — Fotografi för detta ändamål måste vara så beskaffad att bilden bibehåller sin karaktär såväl vid reproduktion i formatet 140 mm. längd och 50 mm. höjd som trots infällande af tidningens namn i bilden.

Äfven fotografier — landskaps- och genrebilder samt porträtt — lämpliga för

Omslagsvignetten (å omslagets första sida) äro välkomna.

Använda fotografier honoreras.

REDAKTIONEN.

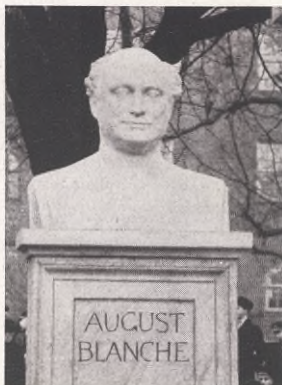
Som känt torde vara har författaren *Bengt Berg* anlagt mål mot H. 8 D:s utgivare med anledning af en i tidningen af förbiseende införd liten berättelse som en företagsam yngling på landet tagit sig för att närmast skriva utaf efter ett kapitel i en icke alltför bekant bok af herr B. Vi upptäckte omedelbart saken och införde ett beklagande i nästföljande n:r af H. 8 D. innan herr Berg anmält något missnöje.

Men ett halft år senare uppträder han såsom förorättad i sin författarära.

Denna åtgärd har icke mött goda omdömen. Från alla håll ha oförtydbara tecken härfå lämnats oss, i tal, i skrift och i tryck. Herr Berg har icke haft någon god press, tvärtom. Det enda medhåll för herr Berg, har så vidt vi funnit, varit i *Veckojournalen*, vår kollegiala samtida.

Med en känsla af upprörd harm vid sidan af en annan, icke mindre tydlig känsla, skyndar V. J. att genast herr Bergs afsikt blifvit offentliggjord — kanske t. o. m. litet tidigare — införa den så grymt förorättade författarens porträtt jämte sympatisk förståelse för herr Bergs rättvisa sak och behovet af att statuera ett exempel. Detta var i V. J:s n:r 11. Två nummer senare, eller i det senast utkomna n:r 13 af *Veckojournalen* finnes införd en liten berättelse benämnd "*Hon fick nog*", af icke angifven författare.

Nu råkar emellertid förhållandet vara, att en berättelse af *August Blanche*, benämnd "*En liten historia om konversationen*" och börjande med orden

AUGUST BLANCHE.
F. 1811. D. 1868.

"Bättre tiga än illa tala", är icke endast till innehåll men snart sagdt ord för ord — utom namnen som i V. J. blifvit ändrade — sammanfallande med *Veckojournalens* berättelse "*Hon fick nog*".

V. J. förklarar sig vara i hög grad intresserad för fallet Berg—H. 8. D. och vi förstå det så väl. Men icke mindre intressant skall bli erfara hur V. J. ämnar förklara en så skriande förlöpnings som den till hvilken den nu själf gjort sig skyldig, och detta utan att ens angifva någon författare i tidningen.

Det värsta är emellertid att herr Bengt Berg måste gripa till ytterligare ett svärd — och detta mot en personlig vän och andlig frände, V. J:s utgivare. Ty det låter ju icke tänka sig att herr Berg lämnar sin bortgångne store yrkesbroders förorättade ära i sticket för att försvara sin egen. Det är ju endast för rätten, den svenska författarerrätten, herr Berg strider, och att hämnas de döda har alltid varit ärofull gärning.

Men kanske anser herr Berg att det endast är de relativt små författarne som tariva försvar i sådana fall som de föreliggande, medan de stora, de verkligt stora, de som äro stora äfven för andra än sig själfva, icke äro i behof af försvar. Härom äro vi i så fall eniga med herr Berg och nöja oss med att konstatera det andliga afståndet mellan herr Berg och *Veckojournalen* vara otroligt mycket mindre än mellan *Bengt Berg* och — — — *August Blanche*.

Redaktionen.

ETT FARLIGT TILLBUD TILL FLYGOLYCKA I SKÖFDE. Flygaren löjtnant Rodéhn stiger oskadd ur spillrorra af sin maskin. — Amatörfoto. B. Palmqvist, Kalmar. Text å sid. 431.

Kliskt. Kem. A.-B. Besök Sjöfartygsstyrelsen, Sjöström—170.

INNEHÅLL:

Statsrådet. frih. Erik Palmstierna (biografi och hel sidesporträtt). — Prinsessan Margarethas förlofning med prins Axel af Danmark. — Ålandsbefästningarnes demolering. — Svenska fattigvårdsförbundets kongress i Stockholm. — Porträtt till dagskrönikan. — Veckans idrott. — Flygolyckor. — Mot freden. — Veckans porträttgalleri. — Svenska porträtt i utländska samlingar. Af N. V. Hagström.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller o villkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.